

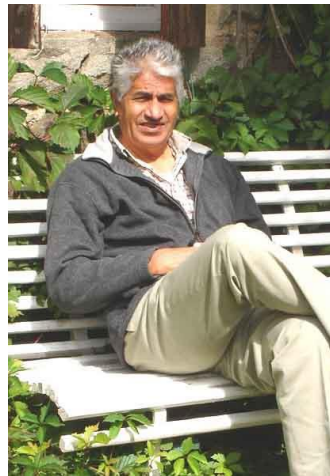

۲۰ مارچ ۲۰۱۴

عارف عزيز گذرگاه

نوروز خوش آيين

ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی
ازین باد ار مدد خواهی، چراغ دل بر افروزی

حافظ

بهار هدیه طبیعت است که با لبخند نوروزی خود، پیام زندگی نو و کار و پیکار نو را به جهان و جهانیان ارمغان دارد.

انسان جزء طبیعت است و در دامان طبیعت زاده و پرورده شده. از بامداد پیدایش، این موجودی که خداوند اشرف مخلوقاتش نامید، با طبیعت سر ستیز داشته و از گردش ایام راز زندگی را آموخته و راه مهار کردن آنرا دریافته است. از گردش خورشید و گذر ایام، فصل شادی و تلاش را از روز های سرد و جمود زمستان فرق نهاده و در شمارش روز و شبش پرداخته و دریافته که ستارگان ثابت اند و سیارات، سیار. و چه تأثیری در طبیعت دارند. موسم بهار را با شادمانی و جشن و سرور آغاز کرده و خزان و زمستان را به امید فرا رسیدن بهار انتظار کشیده است.

در سرزمین کهن و باستانی ما آریانا «افغانستان امروز» که گهواره تمدنش نام نهاده اند، باشندگان آن از همان آوان با زمزمه های خوش طبیعت هم آواز بوده و نکته های مهم و درشت آنرا دریافته اند که جزء افتخارات این مردم و این مرز و بوم تمدن ساز بوده و هست.

یکی از درست اندیشی و نکته سنجی های مردم این سرزمین، همانا ایجاد آیین زیبای نوروزیست که برحق شاهد دقت و شرف اندیشی باشندگان این سرزمین بوده است.

گویند: نوروز یادگار «کیومرث» نخستین شهریار این دیار است و به شهادت تأریخ، همان روزی که دست سرد زمستان از سر مردمان کوتاه شد و طبیعت باز دامن پرگل خود را هموار کرد، پا به عرصه وجود گذاشت و آنروز را «نوروز» نامید. از آن پس همه ساله این روز را با شادمانی و جشن تجلیل کردند و به پیشواز بهار رفتند.

«جمشید» شهریار آریانا که هزاران سال پیش در سپیده دم تأریخ، آنگاهی که در [بلخ بامی] بر اریکه فرمانروایی نشست، آنروز را که خورشید فروردین بر تخت زرینش تابید، نام نوروز کرد.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

در آریانای کهن، در خراسان پرشکوه دیروز و بالاخره افغانستان امروزی، در هرجا، در هر شهر و ده و قریه، نوروز را چه در کلبه روستاییان و چه در دربار شاهنشاهان و سلطه جویان، یکسان به عنوان مظهر شگوفانی و بالندگی و تجدید حیات و آغاز تلاش انسان، در کانون نور و طراوت به تجلیل نشانده اند.

اینجا سخن از گوشه روشن فرهنگ پر جلال مردم ماست که با تمدن آریایی آغاز و تا امروز در رگ و احساس ما عجین شده است.

نوروز تنها نام و یا بزرگداشت از یک روز و یا یک محفل شادمانی نیست، بلکه آیین نامه ای از مردمیست که افتخار ایجاد تمدن انسانی را با خود دارند. سیر اندیشه دقیق و آفاقی در سنجش گردش خورشید و تعیین مدار نجوم و تفاوت نبردن روز و شب، در انتخاب روز نوروز و بالاخره پی ریزی علوم نجوم، خود حکایتگر عظمت تمدن این سرزمین را می رساند و تا امروز در شمارش سال و ماه و شب و روز، طوری که در آن ایام پایه گذاری شده، نتوانسته اند کم و یا زیاد کنند و بهتر از تقدیم خورشیدی که همه اش با قانون طبیعت هماهنگ است، بهتری بیآورند.

نوروز، این عید باستانی و افتخار عظمت تاریخی از سالیان دراز و از مدت زمانی که تاریخ شهادت می دهد، با افتخار و سربلندی از جیحون تا اندس، تجلیل می گردد. ولی کمتر کسی به ارزش تاریخی و عمر طولانی آن آگاهی داشته و دارند. نیاز به شناخت آن بیشتر از پیش افزونی گرفته و خصوصاً درین روزگاری که همه ویران شده و رو به نابودی می رود، و هویت ملی ما مورد سؤال قرار گرفته است، یکی از ضروریات میرم جامعه ما افغان ها می باشد. و هر افغان با درد و جست و جو گر به شناخت آن نیاز دارد.

[نوروز خوش آیین] اثریست استادانه و دقیق از استاد گرامی زنده یاد، اکادمیسین «داکتر احمد جاوید»، رئیس پوهنتون کابل در زمان سلطنت فرخنده اعلیحضرت محمد ظاهرشاه، محقق توانای وطن که با زحمات خستگی ناپذیر خود در ایام غربت این پیام باستانی را به هموطنان به ارمغان گذاشته و گوشه ای از فرهنگ ملی ما را در روشنی قرار داده و به صفحات تاریخ میهن افزوده است. تا باشد که نسل های آینده که بیشک در بازسازی وطن رسالت دارند، این وثیقه را از فرهنگ کهن خود داشته باشد.

انجمن فرهنگ افغانستان - انتشارات بامیان - که محافظت و احیاء فرهنگ ملی افغانی مبنای کارش قرار دارد، افتخار دارد که یک گام بیشتر به هدف خود رسیده و با انتشار این رساله زیبا آنچه را که جزء فرهنگ اصیل ملی ما می باشد به هموطنان عزیز عرضه می دارد.

ما در حالیکه به روح آن بزرگ مرد افغانستان تهیات می فرستیم، دعا می کنیم که «خداوند بهشت برین را برایش ارزانی داشته، و روح آن بزرگوار وطن به آرامش ابدی برسد که یقیناً با کارهای بزرگی که انجام داده چنین است.

۳۰ حوت ۱۳۹۲ هجری شمسی

عارف عزیز گذرگاه

عنوان کتاب: نوروز خوش آیین

مؤلف: اکادمیسین دکتور احمد جاوید

ناشر: انتشارات بامیان - انجمن فرهنگ افغانستان

سال نشر: جنوری ۱۹۹۹م - جدی ۱۳۷۸ش

قیمت ده یورو جمع مصرف پستی

Adresse email : cultureafghane@free.fr

Web site : www.cultureafghane.org

د پانو شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ